

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/62/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5922010216
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:5922010216.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudkýň JUDr. Evy Kyselovej a Mgr. Anny Mihálikovej na neverejnom zasadnutí konanom 1. júla 2025, prejednal sťažnosť odsúdeného A. A. proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. RK-1T/38/2022 z 28.5.2025 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. RK-1T/38/2022 z 28.5.2025 a okresnému súdu u k l a d á , aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 419 ods. 1 Tr. por., § 420 Tr. por. a § 50 ods. 4 Tr. zák. vyslovil, že odsúdený A. A. sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženej rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/38/2022 z 9.11.2022, právoplatným 5.1.2023, neosvedčil a odsúdenému nariadil výkon trestu odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov. Zároveň podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti uzneseniu podal odsúdený riadne a včas sťažnosť. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že vedie riadny život a s nikým po rozvoze v júni 2023 s bývalou manželkou B. A. nemá žiadny problém. Nežije s ňou v spoločnej domácnosti, ako sa mylne uvádza v uznesení okresného súdu. Je riadne zamestnaný vo firme C. A. v D. E. C.. Zásielky zo súdu mu neboli riadne doručené. Keďže mu okresný súd zakázal vstup do bytu B. A., bol nútený sa odsťahovať už v roku 2023 v apríli. Do F. síce pravidelne chodil, a to v piatky poobede, po pracovnej dobe po 18-tej hodine, kedy chodil za svojím synom. Bývalá manželka mu síce odovzdávala „žlté lístky“-oznámenia o uložení zásielky na pošte F., avšak bolo to pre neho nemožné ich po záverečnej hodine na pošte prevziať. Inak je celý týždeň v robote v D. E. C.. Úložná doba zásielky z 8.5.2025 bola tri dni, zrejme bola zámerne skrátená na minimálny možný čas. Toto považuje za tendenčné proti nemu, zároveň nespĺniteľné, keďže žije a pracuje v D. E. C. a nie v F.. Ďalšie oznámenie o uložení zásielky zo dňa 19.5.2025, tak na ňom bola uvedená odberná lehota „J“ pracovných dní. Tento lístok má dodnes a môže ho súdu predložiť. Bolo to pre neho nezrozumiteľné a keď chcel zásielku na pošte prevziať, tak mu pani povedala, že zásielka sa už vrátila. Adresu na doručovanie okresnému súdu uviedol adresu zamestnávateľa, t.j. C. A., G. X, D. E. C., kde mu okresný súd doručoval zásielky v roku 2023. V sťažnosti odsúdený v podstatnom poukazuje na to, že nemá dodnes vedomosť o priestupkovom konaní, nemal možnosť vyjadriť sa v tejto veci. B. A. bola hrubá k nemu, on nebol ku nej hrubý. Skutok vo veci sp. zn. 1T/38/2022 spáchal preto, že susedia F. a H. sústavne porušovali nočný klud, terorizovali ich hlukom a F. chcel požiadať len o stlmenie televízora. On zareagoval tak, že ho sotil niekoľkokrát dolu schodmi a ublížil mu vážne na zdraví. On za toto ublíženie neznášal žiadny postih, vinu prisúdili jemu, pretože sa mu vraj vyhráždal. Žiada súdy o prehodnotenie rozhodnutí ľudským zdravým rozumom a nie nejakou umelou inteligenciou.

Príslušný prokurátor v písomnom vyjadrení ku sťažnosti odsúdeného uviedol, že navrhuje, aby krajský súd sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávnenou osobou a je dôvodná.

Krajský súd po splnení prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že na verejnom zasadnutí okresného súdu, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté uznesenie, bolo porušené právo odsúdeného na obhajobu, pretože súd prvého stupňa v posudzovanej veci nepostupoval v súlade s ustanovením § 293 ods. 5 Tr. por., § 66 ods. 3 Tr. por. Zistené pochybenie sa dotklo aj jednej z podstatných zložiek práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V zmysle ustanovenia § 2 ods. 9 Tr. por. každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právo na obhajobu upravuje aj čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v trestnom konaní boli objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane.

Právo na obhajobu okrem iných zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom, povinnosť orgánov činných v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému a okolnosti svedčiace v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávať dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivo rozhodnúť (§ 2 ods. 10 Tr. por.), povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu poučiť obvineného o práve na obhajobu a poskytnúť mu plnú možnosť na jeho uplatnenie (§ 34 ods. 5 Tr. por.). Obvinený má právo zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí.

Podľa § 293 ods. 3 Tr. por. verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného.

Podľa § 293 ods. 5 Tr. por. verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

V posudzovanej veci okresný súd rozhodoval o osvedčení, resp. neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieňného odsúdenia. Zo spisového materiálu vyplýva, že termín verejného zasadnutia na deň 23.4.2025 samosudca okresného súdu z dôvodu neprítomnosti odsúdeného odročil na termín 14.5.2025. Verejné zasadnutie nariadené na deň 14.5.2025 samosudca opätovne odročil z dôvodu neprítomnosti odsúdeného. Samosudca určil ďalší termín verejného zasadnutia na deň 28.5.2025 s tým, že požiadal príslušné OO PZ o predvedenie odsúdeného. Z obsahu zápisnice o priebehu verejného zasadnutia konaného dňa 28.5.2025, vyplýva, že do otvorenia verejného zasadnutia odsúdený nebol predvedený. Samosudca do zápisnice zároveň konštatoval, že sa odsúdený nedostavil, doručenie nemá vykázané, na adrese trvalého pobytu, ako aj na adrese na doručovanie boli zásielky uložené, odberná lehota uplynula. Napriek tomu, že vo veci nastala rovnaká procesná situácia a odsúdenému neboli ani v poslednom prípade doručené súdne zásielky do vlastných rúk, konajúci samosudca okresného súdu verejné zasadnutie dňa 28.5.2025 neodročil, pokračoval vo verejnom zasadnutí a rozhodol na ňom o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieňného odsúdenia a nariadení výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov.

Treba stručne pripomenúť, že okresný súd rozhodol v zmysle § 66 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku o tom, že predvolanie o verejnom zasadnutí tohto súdu na 23.4.2025, 14.5.2025 a 28.5.2025 bude doručované odsúdenému na dve adresy (I. J. XXXX/XX u pani B. K., XXX XX F. a L. XXX XX) do vlastných rúk. V dôsledku rozhodnutia o doručovaní do vlastných rúk, mohla byť poštová zásielka vydaná iba odsúdenému alebo osobe, ktorá sa preukáže splnomocnením pre preberanie zásielok určených do vlastných rúk odsúdeného (§ 66 ods. 2 Tr. por.), prípadne za splnenia zákonných podmienok mohla byť súdna zásielka uložená na pošte (§ 66 ods. 3 Tr. por.). Treba pripomenúť, že súdne zásielky vo všetkých troch prípadoch doručovania sa vrátili okresnému súdu ako neprevzaté v odbernej lehote.

Po preskúmaní obsahu trestného spisu krajský súd zistil, že predvolanie na verejné zasadnutie, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté uznesenie, nebolo doručené odsúdenému do vlastných rúk v súlade s ustanovením § 66 ods. 1 písm. a) Tr. por.

Z relevantných ustanovení Trestného poriadku a Trestného zákona vyplýva nasledovné.

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák., ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a 4, ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienené odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4 smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,
b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

Podľa § 65 ods. 1 Tr. por. veta prvá a druhá, ak nebola písomnosť doručená pri úkone trestného konania, doručí sa spravidla poštou. Ak je adresátom obvinený alebo poškodený, doručuje sa mu na adresu, ktorú uviedol na tento účel.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. por. do vlastných rúk sa doručuje

a) obvinenému obžaloba a predvolanie,
b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis takéhoto rozhodnutia,
c) iná písomnosť, ak to sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora z dôležitých dôvodov nariadi.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. por., ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, kde a kedy si môže zásielku vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel; toto neplatí, ak ide o doručenie obžaloby, uznesenia o podmienenom zastavení trestného stíhania a trestného rozkazu.

Krajský súd dáva okresnému súdu do pozornosti zmenu, ktorá nastala po novele Trestného poriadku s účinnosťou od 15.3.2024. Podľa § 34 ods. 7 Tr. por., účinného od 15.3.2024, orgán činný v trestnom konaní obvineného poučí, že je povinný uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu, a zároveň ho upozorní, že zásielky doručované na túto adresu sa budú považovať za doručené riadne a včas aj vtedy, ak ich nepreberie, vrátane predvolania na hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie, ktoré sa v takom prípade môže konať aj v jeho neprítomnosti. Rovnako obvineného poučí v konaní pred súdom súd.

Z predloženého trestného spisu vyplýva, že predvolanie na verejné zasadnutie konané dňa 28.5.2025, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté uznesenie o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a nariadení výkonu trestu odňatia slobody, bolo odsúdenému doručené náhradným spôsobom, resp. fikciou v zmysle § 66 ods. 3 Tr. por.

V prípade náhradného doručovania je v zmysle § 66 ods. 3 Tr. por. konštruovaná právna fikcia, že účinky doručenia písomnosti nastanú po uplynutí stanovenej doby ex lege aj voči tomu, kto písomnosť fakticky neprevzal. Krajský súd zdôrazňuje, že právna fikcia ako nástroj odmietnutia reality právom, je nástrojom

výnimočným. Aby mohla svoj účel splniť, musí rešpektovať všetky náležitosti, ktoré s ňou zákon spája. Ak nie sú všetky právne náležitosti splnené, nie je súd oprávnený naplnenie fikcie konštatovať.

Z obsahu trestného spisu vyplýva, že odsúdený v prebiehajúcom trestnom konaní okresným súdom nebol poučený podľa § 34 ods. 7 Tr. por. v znení účinnom od 15.3.2024 v tom smere, že „je povinný uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu, a zároveň ho upozorní, že zásielky doručované na túto adresu sa budú považovať za doručené riadne a včas aj vtedy, ak ich nepreberie“.

Vzhľadom k uvedenému nemohlo byť odsúdenému doručené predvolanie na verejné zasadnutie náhradným spôsobom, resp. fikciou v zmysle § 66 ods. 3 Tr. por.

Vzhľadom na analýzu prebiehajúceho vykonávacieho konania krajský súd konštatuje, že okresný súd na verejnom zasadnutí dňa 28.5.2025, vykonanom v neprítomnosti odsúdeného, na ktorom bolo vyhlásené napadnuté uznesenie o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a nariadení výkonu trestu, porušil zákon v ustanoveniach § 293 ods. 5 Tr. por., § 66 ods. 3 Tr. por. v neprospech odsúdeného, nakoľko neboli splnené všetky zákonom stanovené podmienky pre konanie verejného zasadnutia v neprítomnosti odsúdeného; odsúdený nebol na verejné zasadnutie konané 28.5.2025 riadne a včas predvolaný, resp. upovedomený, o čom svedčia doručky na čl. 175,176 spisu.

Na podklade uvedeného nadriadený súd mal za preukázané, že v posudzovanej veci neboli splnené zákonné podmienky pre vykonanie verejného zasadnutia okresného súdu dňa 28. mája 2025 v neprítomnosti odsúdeného, preto zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.